

HÍRLEVÉL

2023. március 01. 19. évfolyam 6. szám

Utazás kiállítás 2023 /2. oldal

Közétkeztetési Szakácsverseny
2023-2024 /3. oldal

Német helyzetkép /6. oldal

Beruházási boom várható /7. oldal

TARTALOM

Szövetségi Hírek

2. oldal

- Utazás kiállítás 2023
- TOURBAN

Tag- és társszervezeti Hírek

- KÖZSZÓV

3. oldal

- Közétkeztetési Szakácsverseny 2023-2024
- 70 éves Gundel
- Év bortermelője
- Csillagok

4. oldal

- DUIHK 29. Konjunktúrafelmérése
- MNB konjunktúra felmérés

Külföldi Hírek

- Indul a nyár?

5. oldal

- Jól állnak a franciák
- Kihálnak?
- Terjed a modell

6. oldal

- Német helyzetkép
- Nagy főnök
- Máshol is van hiány

7. oldal

- Sportszeres helyett belsősök
- Beruházási boom várható
- A Lagardère tovább terjeszkedik
- Vegán csata

8. oldal

- Éves jelentések

Uniós Hírek

- ETC 2022 Q4 Riport

Szövetségi Hírek

Utazás kiállítás 2023

A február 23-án megnyílt Utazás kiállítás hivatalos megnyitóján alkalmából szövetségünk a „Vágyak és törekvések a fenntartható turizmusért” című workshop társszervezőjeként ismertette fenntarthatósági törekvéseit. A több mint 200 résztvevőt számláló program során rövid előadás keretében bemutatásra kerültek az európai uniós, fenntarthatóságra fókuszáló projektjeink fő céljai és feladatai (Tourban, PANTOUR, Plan'Eat, Wasteless).

TOURBAN

Február 28-ával sikeresen lezárult Tourban projektünk megvalósításra szolgáló időszaka. Az elmúlt egy évben 7 magyar cég; a Prónay-kastély, a Jet Travel, a Cityrama, a Wireless Communications, a Budastep, a TryIt és a Stagland valósította meg sikeresen fenntarthatósági pályázatát, és az EU és a VIMOSZ közös finanszírozásának segítségével. A projekt további eredménytermékei nyár közepén várhatóak, szövetségünk az összegyűjtött fenntarthatósági jó gyakorlatokat szeretné a szélesebb szakmai közönség elé terjeszteni.

Tag- és társszervezeti hírek

KÖZSZÖV

A Magyar Természetvédők Szövetsége szakmai együttműködésben a Közétkeztetők és Élelmezésvezetők Országos Szövetségével "SÉF the World!" címmel háromfordulós környezetvédelmi vetélkedőt hirdet a Fenntartható és egészséges étkezés a húsfogyasztás csökkentésével témában 7-12. osztályos diákok körében. 2023. március 14-ig várják a jelentkezőket, melynek feltétele ennek az **úrlap**nak a kitöltése. További részletek a vetélkedőről az alábbi **linkre** kattintva tekinthetők meg.

Közétkeztetési Szakácsverseny 2023-2024

Megjelent a KÖZSZÖV - NÉBIH - MNGSZ szervezésében immár kilencedszer meghirdetett Közétkeztetési Szakácsverseny (KÖSZ) versenykiírása a fenntartható közétkeztetés jegyében, amely erre a [linkre](#) kattintva érhető el. A verseny céljai között szerepel a közétkeztetés népszerűsítése mellett a fenntartható közétkeztetés támogatása és a heti egy húsmentes nap kampány megismertetése. 2023. március 30-ig várják a versenyen való indulási szándék jelzését, 2023. május 30-ig pedig a nevezések benyújtását.

70 éves Gundel

Az idén 70 éves jubileumát ünneplő Gundel Iskola 2023. március 10-én alapítványi támogatói estet rendez, melyre szeretettel várja egykori diákjait. Az esemény célja a kiemelkedő szakmai műhelymunka bemutatása a szülők és támogató partnerek felé, az iskolához és egymáshoz való kötődés erősítése, valamint a volt Gundelesek közötti kapcsolati háló megtartása. A büfévacsora menüjét Bocuse d'Or döntős és Michelin csillagos séfek állították össze, akik büszkék rá, hogy szakmai karrierjük az Ecséri útról, a Gundelből indult. A belépőjegyekből és a tombolából származó bevétel az iskola szakmai oktatási színvonalának további növelését és a diákok támogatását segíti elő. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy a Gundel Iskola továbbra is az ország legeredményesebb és legismertebb vendéglátó és turisztikai technikuma legyen. Bővebb információ a rendezvény [facebook esemény](#) oldalán elérhető.

Év bortermelője

Hazánk legrangosabb borszakmai elismerését, az Év Bortermelője díját 2022-ben Figula Mihály (Balatonfüred-Csopaki borvidék) kapta, melyet ünnepélyes keretek között ad át a Magyar Bor Akadémia díjátadó gálaest keretében április 2-án a Marriott Hotelben. Elismerésünk a kitüntetésért!

Csillagok

A Hotelstars minősítése alapján a Mystery Hotel elnyerte a legmagasabb 5 csillagos besorolást, mely szemlélet már a kezdetektől végig kísérte a hotel napjait. Gratulálunk a Mystery Hotel stábjának és további eredményes munkát kívánunk!

DUIHK 29. Konjunktúrafelmérése

Lobbitevékenységünk során hatékony partnernek bizonyult a magyarországi német kamara, így közzé tesszük felkérését. A DUIHK elindította 29. Konjunktúrafelmérését, melynek kitöltésében kéri tagjaik, partnereik segítségét. Az összesített eredményeket felhasználják a gazdaságpolitikai döntéshozókkal folytatott eszmecserekkkel egybekötött cselekvési területek meghatározásához, és megoldási javaslatokat dolgoznak ki. A felmérést párhuzamosan 15 másik közép- és kelet-európai országban is elvégzik az ottani német külkereskedelmi kamarák. A válaszokat 2023. március 10-ig lehet beküldeni számukra ezen a **kérdőíven** keresztül. Az eredményeket április végén teszik közzé.

MNB konjunktúra felmérés

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) kiemelt feladatának tekinti, hogy megismerje és folyamatosan nyomon kövesse a magyar vállalati szektor gazdasági helyzetét és kilátásait. Ennek kapcsán az MNB rendszeres konjunktúra felmérést végez a hazai vállalatok körében. Szövetségünk támogatta az MNB munkáját eddigi felméréseik lebonyolításában. Együttműködésünknek köszönhetően a válság kezelését célzó intézkedések kidolgozásánál a jegybank vezetői több ezer vállalat válaszait ismerhették meg. Eddigi felméréseik eredményei megtalálhatók az MNB honlapján. Ezen a **linken** keresztül pedig elérhető a rövid kérdőív, melynek kitöltésére a hazai vállalati szektor szereplőinek 2023. március 15-ig van lehetősége.

Külföldi hírek

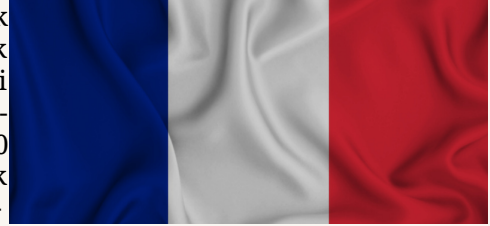
Indul a nyár?

A Lufthansa bejelentette, hogy 34 ezer nyári járatát tervezi törölni, mivel hatalmas munkaerőhiányban szenved a vállalat. A cég szóvivője hozzátette, hogy azokat az utasokat, akiket érint ez a változtatás mielőbb értesíteni fogják annak érdekében, hogy az utazások átszervezésére elég idő jusson. A kevés alkalmazotton kívül a február 17-i sztrájk miatt is sokat sérült a szervezet, ami miatt 1300 járatot kellett lemondaniuk. A sztrájkot a Verdi szakszervezet kezdeményezte és Frankfurt, München, Stuttgart, Hamburg, Dortmund, Hannover és Bremen repülőtereire vetek részt rajta (Schengenvisainfo).

Jól állnak a franciák

A Sojern digitális marketing platform által elemzett adatok szerint a francia szállodaipar számára különösen kedvezőnek tűnik az idei év. Az év elejéhez képest a nemzetközi úti célokból Franciaországba irányuló repülőjegy-keresések 52%-kal, a szállodai keresések pedig 134%-kal nőttek. Az elmúlt 60 napban a belföldi és a régió belüli repülőjegy-keresések átlagos időtartama (a keresés és az utazás közötti idő) meghaladja a két hónapot, ami azt jelzi, hogy 2023 tavaszára/nyarára erős az elköteleződés a Franciaországba történő utazás mellett. Az Európai Utazási Bizottság nemrégiben közzétett hosszú távú utazási barométere is megerősíti a tény, miszerint Franciaország népszerűsége és az Európába irányuló hosszú távú utazások iránti kereslet is megnőtt a nemzetközi utazók körében a magas globális infláció ellenére. A jelentés az Ausztráliából, Brazíliából, Kanadából, Kínából, Japánból, Kínából, Oroszországból és az Egyesült Államokból érkező potenciális utazókat vizsgálta. Az ausztrálok, a kanadaiak, a kínaiak, az amerikaiak és a japánok számára Franciaország az első, a brazilok számára pedig a második helyen állt. Az Európai Turisztikai Bizottság egy másik, nemrégiben kiadott jelentése kiemeli, hogy az európaiak következő nemzetközi utazásuk célpontjává elsősorban Franciaországot választják, és a francia utazók több mint háromnegyede a közeljövőben belföldet célzó, szabadidős utakat tervez. Az év elejéhez képest a Franciaországba irányuló belföldi járatok keresése 28%-kal és az országba irányuló és onnan induló szállodai keresések pedig 80%-kal nőttek. Az országba utazók összetételét tekintve több mint fele egyénileg (60%) utazik, őket követik a párok (22%) és harmadik helyen a családok (18%). Többségük legfeljebb egy hétre tervezi látogatását - különösen régió belüli utazásokat -, ezt a repülőjegyekhez hasonlóan a szállodai keresések száma (58%) is mutatja. A nemzetközi utazások egyenletesen oszlanak meg a legfeljebb egy hétig, a legfeljebb két hétig és a több mint két hétig maradni vágyók között (Tourism Review).

Kihalnak?

Az UHY Hacker Young könyvvizsgáló cég tanulmánya szerint 2022-ben 512 brit pub jelentett fizetésképtelenséget. Ez jelentős emelkedés a 2021. évi 280-hoz képest. Jelentésükben úgy ítélik meg, hogy a pandémia során a pub tulajdonosok tartalékai kifogytak és most már nincs erejük az emelkedő energia költségeket úgy megfizetni, hogy a magas infláció miatt csökkenő fogyasztói számot és kedvet is figyelembe kell venniük.

Terjed a modell

London Southwark tanácsa egy éven át ingyenes iskolai étkezést biztosít azoknak a középiskolás diákoknak, akik jelenleg nem részesülnek ilyen ellátásban, és akiknek szülei rászorultsági alapú juttatást (Universal Credit) kapnak egy új, nagyszabású kísérleti program részeként, amely az éhezés elleni küzdelmet segíti. Southwarkban a 16 év alatti gyermekek mintegy 17%-a él viszonylag alacsony jövedelmű családban. A Southwark-i Tanács már tíz éve biztosítja az egészséges ingyenes iskolai étkezést az általános iskolák minden gyermeke számára. Ők voltak az egyike annak a négy londoni kerületnek, akik ezt a lehetőséget kínálták, mielőtt a londoni polgármester finanszírozási csomagja lehetővé tette volna az ingyenes iskolai étkezést minden londoni általános iskolás gyermek számára. A finanszírozási csomag körülbelül 3,2 millió megtakarított fontot tesz ki. A középiskolai kísérleti program a 2023/24-es tanévben fog futni, a londoni polgármester általános iskolai programjával párhuzamosan (Public Catering Sector).

Német helyzetkép

Német testvérszervezetünk, a DEHOGA pozitív fejleményekről számolt be a szakképzésért felelős szövetségi intézet (BIBB) számai alapján. A szakmunkás tanulók német átlag juttatása 1028 euró havonta. Ezzel szemben az éttermi szakember tanuló átlag juttatása 1050 euró, a szakácsoké 1059, a szállodai szakemberé 1067, a szállodai értékesítőé 1086 euró. 2022-ben az átlag tarifaemelés 4,2% volt Németországban az előreláthatólag 8,2%-os infláció mellett, azonban ágazatukban 11 és 18,7% között mozogtak az emelések, ami reáljövedelem növekményt eredményezett. A tanulók 60%-ának 1000 euró feletti az átlag juttatása. Az ágazat felzárkózása ezen adatok alapján beindult.

A DEHOGA értékelt a Német Statisztikai Hivatal 2022-ről közzétett ágazati adatait is. A nominálisan 0,2%-os forgalomvisszaesés 2019-hez képest reálértéken 12,5%-os visszaesést jelent, tehát 2019 óta a harmadik forgalmi visszaesést jelentő évet zárhatták le. Így a szereplők hangulata ingadozó a remény és a kétségek között. A vendégek kereslete kedvet teremt és ad némi biztonságot, viszont olyan mértékű költségnyomás nehezedik a vállalkozásokra, amivel nehéz egyensúlyozni a vendégek növekvő árérzékenysége mellett. A szálláshely-szolgáltatás árbevétele nominálisan 1,3%-al nőtt, ez reálértéken 9,1%-os visszaesés, a vendéglátók nominális forgalma 2,4%-kal nőtt, ez reálértéken 12,1%-os visszaesés, míg a catering cégek nominálisan 2,3%-os forgalmi visszaesést jegyeztek, ami reálértéken 13,3%-os visszalépés 2019-hez képest.

Az ifo gazdaságkutató kijött német konjunktúra indexével. Ez az egész német gazdaságra pozitív képet vetít és 2022 augusztusa óta februárban az első alkalommal a vendéglátás, szállodaipar üzleti klíma értékei is pozitívvá változtak. Az aktuális helyzetet azonban jobbnak ítélik, mint az elkövetkezendő 6 hónapra vonatkozó várakozásokat.

Nagy főnök

A US Travel Association új elnöke Chris Nassetta, a Hilton elnök-vezérigazgatója lett, a Carnival Cruise elnökét váltja ebben a pozícióban. Látható, hogy a legnagyobb vállalatok elsősorú vezetői is funkciókat vállalnak és beszállnak az ágazat érdekvédelmi tevékenységének erősítésébe.

Máshol is van hiány

Az amerikai hotelszövetség AHLA felmérést készített annak apropóján, hogy a legfrissebb munkaügyi statisztika szerint 250 ezer fővel kevesebb alkalmazott dolgozik a szektorban, mint 2020 februárjában. Az Indeed szerint a hotelekből 100 ezer fő hiányzik. A megkérdezettek 79%-a jelezte, hogy munkaerőhiányt tapasztal, 22% ezt a munkaerőhiányt rendkívül súlyosnak nevezte. A helyzet némileg jobb, mint a 2022 szeptemberi, amikor 87% panaszolta a munkaerőhiányt és 36% számára volt rendkívül súlyos. 43% számára a housekeeping ellátása okozza a legnagyobb gondot, mindez annak ellenére, hogy a nemzeti átlag szállodai órabér elérte a 23 dollárt. A szövetség óriási kampányt indított 14 városban „A Place to Stay” címmel, valamint lobbiját is igyekszik latba venni a munkaerőbevándorlás megkönnyítésére a kongresszusban. Érvük, hogy a jelenlegi 2,1 milliós közvetlen foglalkoztatás multiplikátor hatással 7,6 millió fő foglalkoztatását eredményezi és idén 46,7 milliárd dollár adókiadást teljesítenek.

Sportszeres helyett belsősök

Az Under Armour élére távozó Stephanie Linnartztól a Marriott vezetését átvevő Tony Capuano a teljes vezetési struktúráját átalakította a cégcsoportnak. A több, mint 20 éve a cégnél dolgozó Drew Pinto lett az egyik helyettese Revenue & Technology vezérigazgatóhelyettesként, a 19 éve a cégnél dolgozó Peggy Fang Roe pedig Chief Costumer Officer, de közvetlenül Capuanonak jelent a luxusszállodákért felelős Tina Edmundson is, aki már 25 éve van a cégnél. A vezérigazgató közvetlen beosztottja a Kínáért felelős Yibing Mao is, ugyanis az USA-n kívül előkészületben álló 280 ezer szállodai szoba jó része Kínában kerül átadásra. A vállalat pénzügyi vezérigazgatóhelyettese átveszi a fejlesztési vezetői feladatkört is.

Beruházási boom várható

A skift.com szakértője Dennis Schaal egy érdekes tényre hívja fel a figyelmet legújabb kutatása alapján, ami akár észrevehető piaci mozgásokat is okoz. Kiderült, hogy az online utazási tevékenységgel foglalkozó cégoriások óriási készpénzhegyen ülnek 2022 végével. A Bookingnak 12,2 milliárd dollár, az Airbnb-nek 9,6 milliárd dollár, a Trip.com-nak 8,7 milliárd dollár, az Expedia-nak 4,1 milliárd dollár készpénz ült a számláin az év végében. Ezt kis mértékben csökkentheti saját részvényvisszavásárlásuk, de a pénz legnagyobb része vállalat- és applikációfelvásárlásokra fordíthat. A Bookingnak van már folyamatban egy felvásárlása az Etraveli ügyében, amihez az EU jóváhagyása szükséges., de sok-sok egyéb vállalkozás kerülhet az óriások célkeresztjébe.

A Lagardère tovább terjeszkedik

A Costa Coffee-val kötött megállapodás értelmében a Lagardère 142 lengyelországi és lettországi üzlet franchise jogainak tulajdonosává vált. Az együttműködésnek van már előzménye, ugyanis 2008 óta Csehországban 60 Costa üzletet és 60 Costa Express automatát is üzemeltetett a Lagardère. Lengyelországban már eddig is jelen voltak a franciák a So!Coffee márkanév alatt, így üzleti volumenük ott megduplázódik. Korábbi számunkban már beszámoltunk arról, hogy a Lagardère erős terjeszkedése jeleként már átvette a Marché Internationalt, pont e hónaptól pedig exkluzív franchise jogokat kapott az EL&N kávélánc utazási helyszíneken történő felhasználására. A rózsaszín dizájnjáról, bon-bon rózsaszín neonfényeiről és virágos falairól ismert márka lényeges elterjesztését tervezi Európában.

Vegán csata

A McDonald's korábbi sikertelen próbálkozása után most 2 új termékkel - a McPlant Nuggets-sel és a McPlant Burgerrel - komoly reklámkampánnyal újraindította húsmentes termékek bevezetését. Németországban a legnagyobb versenytársuk a Burger King cukkoló ellenkampánnyal állított fel plakátokat többnyire McDonald's éttermek környékében. Az alábbi szövegekkel hivatkozva arra, hogy az ő termékpalalettájukon tucatnyi húsmentes termék található: „Halló, ti ketten! Üdvözlünk benneteket a növényalapú családban”, „Jobb később, mint beef”.

Éves jelentések

A Burger King, Tim Hortons, Popeyes és Firehouse Subs márkák tulajdonosa a Restaurants Brands International értékesítésének 13 százalékos növelésével 39,75 milliárd dollár forgalmat ért el. Világszerte 4,3 százalékkal, 1266-tal nőtt egységeik száma. Az év elején is meglévő üzleteik organikus növekedése 8,5 százalék volt. Digitális forgalmuk már 13,5 milliárdot ér el, több mint egy harmada a teljes forgalomnak. A több mint 100 országban, 30 ezer éttermet üzemeltető holding legmagasabb étteremszám növekedését a Popeyes-okkal érte el, már ezek száma is 4100 lett, míg a legújabban megvásárolt Firehouse Subs sikeres integrálására történt a múlt évben.

A világ legnagyobb pizzalánca, a Domino's elmúlt évi értékesítése 3,9%-kal nőtt. Gondja az éves adatoknak, hogy a szakterület legfontosabb mutatója, az organikus növekedés (Same-Store Sales) az USA-ban 0,8%-kal elmaradt az előző évitől, míg a nemzetközi hálózatban az érték +0,1% volt. Mindez jóval elmarad a versenytársak McDonald's (+10,9%), illetve RBI-Burger King (+8,5%) hasonló adataitól. A viszonylag rossz eredmények a 2020-as és 2021-es pandémia alatti kiemelkedő eredmény megismételhetetlenségéből is következnek. Ez látható más kiszállításra specializálódott cégek, pl. Just Eat Takeaway eredményein is. A Domino's ráadásul Amerikában emelte kiszállítási díjait, ami az adott gazdasági helyzetben riaszthatott el vevőket, fékezte a növekedést a kiszállítást végző sofőrök hiánya is. Hiába számol be a jelentés 126 amerikai és 906 nemzetközi új üzlet nyitásáról, az elviteles üzlet (Carry Out) óriási sikeréről, (az USA-beli eladások több, mint fele saját elvitel) a 49 millió dollárnyi forgalomnövekedés a piac számára nem bizonyult eléggé meggyőzőnek és a részvény árfolyam 10% fölötti mértékben esett vissza.

Uniós hírek

ETC 2022 Q4 Riport

2022-ben a utazás iránti lelkesedés megmaradt az emberekben, ezzel megtartva az európai turizmus szektor Covid-előtti adataihoz való közeledést. A legújabb adatok szerint a 2019-es számokhoz képest átlagosan már 75%-ban felépült az európai turizmus piaca. Ez az arány a mediterrán desztinációkban már 80%. A becslések szerint 2025-re fogjuk elérni a rekord évet, míg a belföldi utazások már jövőre is felzárkózhatnak. A repülőforgalmat tekintve az európai RPK (árbevétel megtett utas-kilométer alapján) már csak 17,1%-kal alacsonyabb a 2019-es bázis évhez képest, ami sokkal jobb, mint a -26,3%-os globális átlag. A gyenge makroökonómiai környezet és a vásárlóerő csökkenés ellenére az európai hotelek

teljesítménye a legjobbnak minősült a globális piacon 2022-ben. Az uniós szálláshely-szolgáltatók 89,2%-os RevPAR (egy kiadható szobára jutó árbevétel) növekedést generáltak az előző évhez képest. Ez az arány északon és keleten alacsonyabb, az ukrán háború közelsége miatt. A kutatók bizakodva várják az idei évet, ugyanis újra fellendülhet a hosszú távú utazás, ami még inkább felgyorsíthatja a szektor felépülését (ETC Corporate).